

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни „ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО”
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА. ЦИВІЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Тема 1. Цивільне право в системі права України. Джерела цивільного права

Семінарське заняття 1.:

1. Цивільне право, як приватне право. Предмет цивільного права. Місце цивільного права в системі галузей права.
2. Метод цивільно-правового регулювання.
3. Принципи цивільного права.
4. Система цивільного права.
5. Загальна характеристика джерел цивільного права.
6. Дія актів цивільного законодавства в часі, просторі та за колом суб'єктів.
7. Договір як джерело цивільного права, акти цивільного законодавства і договір.
8. Цивільно-правові норми: поняття, види.
9. Судова практика та її роль в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні норм цивільного права.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 3. Цивільне правовідношення

Семінарське заняття 2.:

1. Поняття цивільного правовідношення. Елементи цивільного правовідношення.
2. Суб'єкти цивільних правовідносин.
3. Об'єкти цивільних правовідносин.
4. Зміст цивільних правовідносин. Поняття та зміст суб'єктивних прав та обов'язків.
5. Види цивільних правовідносин.
6. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 4. Фізична особа як суб'єкт цивільного правовідношення

Семінарське заняття 3.:

1. Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи.
2. Ім'я, місце проживання фізичної особи та його цивільно-правове значення.
3. Цивільна дієздатність фізичної особи та її обсяг.
4. Фізична особа – підприємець. Принципи та умови здійснення підприємницької діяльності фізичною особою.
5. Цивільно-правова відповідальність фізичної особи-підприємця.
6. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Опіка та піклування.
7. Підстави, порядок та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 5. Особисті немайнові права фізичної особи

Семінарське заняття 4.:

1. Поняття та ознаки особистих немайнових прав фізичної особи, їх класифікація.
2. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи.
3. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
4. Загальні засади здійснення особистих немайнових прав.
5. Загальна характеристика способів захисту особистих немайнових прав.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

Тема 6. Юридична особа як суб'єкт цивільного правовідношення. Окремі види юридичних осіб

Семінарське заняття 5.:

1. Поняття й ознаки юридичної особи.
2. Цивільна право- і дієздатність юридичної особи.
3. Види (форми. юридичних осіб (підпункти)).

Семінарське заняття 6.:

3. Види (форми. юридичних осіб (підпункти)).
4. Філії та представництва юридичних осіб.
5. Створення, державна реєстрація юридичної особи. Припинення юридичних осіб, їх реорганізація та ліквідація.
6. Правові форми участі держави, територіальних громад у цивільних відносинах.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 7. Об'єкти цивільних правовідносин

Семінарське заняття 7.:

1. Поняття та види об'єктів цивільних прав.
2. Речі як об'єкти цивільних прав. Поняття та класифікація речей.
3. Поняття, групи та види цінних паперів як об'єктів цивільних прав. Грошові кошти.
4. Дії, послуги як об'єкти цивільного прав.
5. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 8. Здійснення та захист цивільних прав, відповідальність. Цивільно-правові строки і терміни, позовна давність

Семінарське заняття 8.:

1. Поняття здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків.
2. Межі здійснення цивільних прав. Зловживання правом.
3. Захист цивільних прав та інтересів судом та іншими суб'єктами.
4. Поняття, ознаки та функції цивільно-правової відповідальності;

Семінарське заняття 9.:

5. Підстави та умови цивільно-правової відповідальності. Цивільно-правова відповідальність без наявності вини, звільнення від відповідальності.
6. Поняття та визначення строку та терміну. Види цивільно-правових строків та термінів.
7. Поняття, значення і види дії позовної давності, її перебіг та обчислення.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 9. Правочини

Семінарське заняття 10.:

1. Поняття, ознаки та види правочинів.
2. Форми правочинів.
3. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для дійсності правочину.
4. Нотаріальне посвідчення правочину. Державна реєстрація правочину.
5. Правочини, щодо яких правові наслідки пов'язуються з настанням певної обставини (відкладальна, скасувальна обставина);

Семінарське заняття 11.:

6. Тлумачення змісту правочину.
7. Правові наслідки недодержання сторонами вимог закону при вчиненні правочину.
8. Відмова від правочину. Недійсність правочину. Правові наслідки недійсності правочину, його частини.
9. Окремі види недійсних правочинів.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 10. Представництво в цивільному праві

Семінарське заняття 12.:

1. Поняття, підстави та види представництва.
2. Правовідносини представництва, передоручення.
3. Правочини, які може вчиняти представник, правові наслідки вчинення правочину представником.
4. Представництво за довіреністю. Поняття, форма довіреності.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

Модуль 2. Право власності та інші речові права

* * *

Тема 11. Право власності: загальні положення. Форми і види права власності

Семінарське заняття 13.:

1. Поняття власності. Право власності та його місце в системі речових прав.
2. Об'єктивне та суб'єктивне право власності. Зміст права власності.
3. Суб'єкти та об'єкти права власності.
4. Види та форми власності і в Україні.
5. Право спільної власності.
6. Загальні засади здійснення права власності.
7. Право господарського відання і право оперативного управління як засоби здійснення права власності.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 12. Набуття і припинення права власності

Семінарське заняття 14.:

1. Загальні положення про набуття права власності.
2. Первісні (первинні) способи набуття права власності, загальні та спеціальні підстави набуття права власності.
3. Вторинні (похідні) способи набуття права власності.
4. Момент набуття права власності.
5. Підстави припинення права власності.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 13. Інші речові права

Семінарське заняття 15.:

1. Поняття та види інших речових прав, їх ознаки. Речові права на чуже майно.

2. Сервітути.
3. Емфітевзис та суперфіцій.
4. Співвідношення права власності та інших речових прав. Право володіння чужим майном.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 14. Захист права власності

Семінарське заняття 16.:

1. Загальні засади захисту права власності. Система цивільно-правових засобів захисту права власності.
2. Віндикаційний позов.
3. Негаторний позов.
4. Визнання права власності.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 15. Право інтелектуальної власності

Семінарське заняття 17.:

1. Поняття та види інтелектуальної власності.
2. Право інтелектуальної власності та його відношення до речового права.
3. Суб'єкти, об'єкти та підстави виникнення права інтелектуальної власності.
4. Зміст права інтелектуальної власності.
5. Здійснення права інтелектуальної власності.
6. Захист права інтелектуальної власності.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

Модуль 3. Зобов'язальне право. Окремі види договірних зобов'язань

* * *

Тема 16. Загальні положення про зобов'язання. Цивільно-правовий договір

Семінарське заняття 18.:

1. Елементи зобов'язань. Множинність сторін, її види.
2. Зміна зобов'язання. Заміна сторін у зобов'язанні.
3. Класифікація договорів.
4. Зміст та форма договору.
5. Поняття та стадії укладення договору.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 17. Виконання зобов'язань, відповідальність за їх порушення. Припинення зобов'язань

Семінарське заняття 19.:

1. Поняття та загальні принципи виконання зобов'язань.
2. Загальна характеристика підстав (способів) припинення зобов'язань.
3. Підстави та порядок припинення договору.
4. Відповідальність за порушення зобов'язань.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 18. Способи забезпечення виконання зобов'язань

Семінарське заняття 20.:

1. Загальна характеристика видів (способів. забезпечення виконання зобов'язань, їх ознаки, види.
2. Неустойка як вид забезпечення виконання зобов'язань.
3. Поручка і гарантія як види забезпечення виконання зобов'язання.
4. Завдаток:
поняття, функції, співвідношення з авансом.
5. Застава:
поняття, види, підстави виникнення.
6. Притримання як вид забезпечення виконання зобов'язання.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 19. Договори про передання майна у власність

Семінарське заняття 21.:

1. Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види (договір роздрібно-купівлі продажу; договір поставки; договір контрактації с.-г. продукції; договір енергопостачання; договір міни).
2. Договір дарування: поняття, ознаки, види, сфера застосування.
3. Договір ренти.
4. Договір довічного утримання.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 20. Договори на передання майна у користування

Семінарське заняття 22.:

1. Загальна характеристика договору найму (оренди).
2. Договір прокату.
3. Договір найму (оренди. земельної ділянки.
4. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди.
5. Договір найму (оренди. транспортного засобу.
6. Договір лізингу та його види.
7. Договір позички.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 21. Договір найму (оренди. житла

Семінарське заняття 23.:

1. Поняття договору найму (оренди. житла та його види. Поняття комерційного найму.
2. Сторони договору найму (оренди. житла, їх права та обов'язки.
3. Договір піднайму житла. Заміна наймача у договорі.
4. Підстави та правові наслідки розірвання договору.
5. Договір оренди жита з викупом.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 22. Договори про виконання робіт

Семінарське заняття 24.:

1. Поняття та види договорів про виконання робіт. Загальна характеристика договору підряду.
2. Договір побутового підряду.
3. Договір будівельного підряду.
4. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт.
5. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 24. Договори на надання юридичних послуг

Семінарське заняття 25.:

1. Договір доручення.
2. Агентський договір.
3. Договір комісії.
4. Договір консигнації.
5. Договір управління майном.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 25. Договори на надання фактичних послуг

Семінарське заняття 26.:

1. Договір перевезення та його види. Характеристика окремих видів договорів перевезення.
2. Договір транспортного експедирування.
3. Договір зберігання та його види.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 26. Зобов'язання з надання фінансових послуг. Страхування

Семінарське заняття 27.:

1. Договір позики.
2. Поняття та загальна характеристика кредитного договору, його елементи, права та обов'язки сторін.
3. Поняття та загальна характеристика договору банківського вкладу (депозиту), права та обов'язки сторін.
4. Договір банківського рахунку.
5. Договір факторингу.
6. Зобов'язання з розрахунків.
7. Страхові зобов'язання. Договір страхування.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 27. Договори у сфері інтелектуальної власності. Комерційна концесія

Семінарське заняття 28.:

1. Загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, їх види, вимоги до форми.
2. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття, види. Ліцензійний договір.
3. Договір про передання виключних майнових прав ІВ, договір про створення за замовленням і використання об'єкта ІВ, інші договори.

4. Договір про передачу «ноу-хау».
5. Договір комерційної концесії.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 28. Договори про спільну діяльність

Семінарське заняття 29.:

1. Договір про спільну діяльність.
2. Договір простого товариства.
3. Засновницький договір.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

Модуль 4. Зобов'язання з односторонніх дій та інші позадоговірні зобов'язання.

Спадкування

* * *

Тема 31. Окремі види зобов'язань щодо відшкодування шкоди

Семінарське заняття 30.:

1. Особливості відшкодування шкоди різних форм.
2. Відшкодування шкоди, заподіяної малолітньою, неповнолітньою, недієздатною, обмежено дієздатною особою.
3. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я, або смертю.
4. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.
5. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт чи послуг.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 32. Зобов'язання із набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави

Семінарське заняття 31.:

1. Поняття та підстави виникнення зобов'язання із набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави.
2. Об'єкт, суб'єкти та зміст зобов'язання із набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави.
3. Відшкодування доходів від безпідставно набутого майна і витрат на його утримання.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

* * *

Тема 33. Загальні положення про спадкування

Семінарське заняття 32.:

1. Загальні положення про спадкування.
2. Спадкування з заповітом.
3. Спадкування за законом.
4. Здійснення права на спадкування.
5. Спадковий договір.

Інформаційні джерела: 1-10, 11-12, 26, 62. База нормативних документів.

ПЕРЕЛІК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
2. Житловий кодекс Української РСР від 30 червня 1983 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1983. – додаток до № 28. – Ст. 573.
3. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 р. // Голос України. – 2001. – 20 листопада. – С. 3–12.
4. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за якістю : затв. Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР № П-7 від 25 квітня 1966 р. // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 75 ; Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 33.
5. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за кількістю : затв. Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР № П-6 від 15 червня 1965 р. // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 75 ; Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 33.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 12 липня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51 (додаток). – Ст. 1122.
7. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. (Зі змінами і доповненнями від 08.12.2004 р.).
8. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
9. Про авторське право і суміжні права: Закон України в редакції від 11 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 43. – Ст. 214.
10. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 19 вересня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – 19 грудня. – № 50–51. – Ст. 384.
11. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань : Закон України від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 5. – Ст. 28.
12. Про господарські товариства : Закон України від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.
13. Про депозитарну систему України: Закон України № 5178-VI від 6 липня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 39. – Ст. 517.
14. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб : Закон України від 22 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 3.– Ст. 9.
15. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень: Закон України від 01.07.2004 р. // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 51. – Ст. 553.
16. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України № 851-IV від 22 травня 2003 р. // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 119.
17. Про заставу : Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 47. – Ст. 642.
18. Про затвердження договорів оренди : Наказ Фонду державного майна України № 1774 від 23 серпня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 52. – Ст. 2281.
19. Про затвердження Типового договору оренди землі : Постанова Кабінету Міністрів України № 220 від 3 березня 2004 р. // Урядовий кур'єр. – 2004. – № 50.
20. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – Ст. 379. (У редакції від 01.12.2005 р. згідно з ЗУ № 3161-IV).
21. Про іпотеку : Закон України від 5 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.
22. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.
23. Про оренду державного та комунального майна : Закон України від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 416.
24. Про оренду землі : Закон України в редакції Закону № 1211-IV від 2 жовтня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 10. – Ст. 102.
25. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 р. у редакції ЗУ № 2745-III від 4 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 7. – Ст. 50.
26. Про товарну біржу : Закон України № 1956-XII від 10 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.

27. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 16. – Ст. 68.
28. Про ціни і ціноутворення : Закон України № 507-ХІІ від 3 грудня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 52. – Ст. 52.
29. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002. - № 21-22. - Ст.135.
30. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. / Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
31. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. для студ. вузів / за ред. О. В. Дзера. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
32. Доліненко Л.О. Цивільне право України [Електронний ресурс] : навч. посібник / Л.О. Доліненко, В.О. Доліненко, С.О. Сарновська. – К. : Кондор, 2006. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Заголовок з екрану.

Основна

33. Ромовська З.В. Українське цивільне право [Текст] : право власності : академ. курс : підручник / З.В. Ромовська. – К. : Алерта, 2011. – 246 с.
34. Токарева В.І. Цивільне право України [Текст] + [Електронний ресурс] : практикум : навч. посібник / В.І. Токарева. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 408 с.
35. Цивільне право України (традиції та новації)[Текст] : монографія / за заг. ред. Є.О. Харитоновна, Т.С. Ківалова, О.І. Харитоновна. – Одеса : Фенікс, 2010. – 700 с.
36. Цивільне право України [Текст] : навч. посібник / за ред. Р.О. Стефанчука. – К. : Правова єдність, 2009. – 536 с.
37. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання [Текст] : підручник / за ред. С. С. Бичкової. – 3-тє вид., змін. та доповн. – Київ : Правова єдність, 2014. – 496 с.
38. Цивільне право України. Загальна частина [Текст] : підручник / Ю. О. Заїка ; за ред. І. А. Бірюков. – Київ : Правова єдність, 2014. – 510 с.
39. Цивільне право України. Особлива частина [Текст] : підручник / за ред. О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова, Р. А. Майданик. – 4-те вид., стер. – Київ : Юрінком Інтер, 2014. – 1176 с.
40. Цивільне право України: Академічний курс : підручник: у 2 т. / за заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К. : Концерн «Вид. дім «Ін Юре», 2004. – 408 с.
41. Цивільне право України: У 2 т. Т. 1 : Підручник / за ред. В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 480 с.
42. Цивільне право України: У 2 т. Т.2 : Підручник / за ред. В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 552 с.
43. Шимон С. І. Цивільне право України [Текст]. У 2 ч. Ч. 1 : навч.-метод. посіб. / С. І. Шимон. – К. : КНЕУ, 2006. – 304 с.
44. Шимон С. І. Цивільне право України [Текст]. У 2 ч. Ч. 2 : навч.-метод. посіб. / С. І. Шимон. – К. : КНЕУ, 2006. – 312 с.

Додаткова

45. Ансон Вильям Р. Основы договорного права / пер. с 18-го англ. изд. А. С. Александровского, А. С. Ахманова, С. М. Рапопорта ; под ред. Д. Ф. Рамзайцева. – М. : Международная книга, 1947. – 458 с.
46. Беяневич О. А. Договір як засіб саморегуляції господарських відносин: загальна характеристика / О. А. Беяневич // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2005. – № 8. – С. 40–48.
47. Богун В. Правовое регулирование договорных отношений по новым Гражданскому и Хозяйственному кодексам Украины / В. Богун // Частный предприниматель. – 2003. – № 21. – С. 6–9.
48. Боднар Т. В. Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова [та ін.] ; за ред. О. В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
49. Боднар Т. В. Договірні зобов'язання в цивільному праві (заг. положення. : навч. посіб. / Т. В. Боднар. – К. : Юстініан, 2007. – 280 с.
50. Брагинский М. И. Договорное право Кн. 1 : Общие положения / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – [2-е изд., стер.] – М. : Статут, 2003. – 841 с.
51. Брагинский М. И. Договорное право Кн. 2. : Договоры о передаче имущества / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут, 2003. – 795 с.

52. Брагинский М. И. Договорное право / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут, 2006. – Кн. 5, Т. 2 : Договоры о банковском вкладе, банковском счете; банковские расчеты. Конкурс, договоры об играх и пари. – Ярославль : Ярославский полиграфкомбинат, 2006. – 621 с.
53. Брагинский М. И. Договорное право / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут, 2006. – Кн. 5, Т. 1 : Договоры о займе, банковском кредите и факторинге. Договоры, направленные на создание коллективных образований. – Ярославль : Ярославский полиграфкомбинат, 2006. – 734 с.
54. Брагинский М. И. Договорное право Кн. 3 : Договоры о выполнении работ и оказании услуг / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – [2-е изд., стер.]. – М. : Статут, 2002. – 800 с.
55. Брагинский М. И. Договорное право Кн. 4 : Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта. / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут, 2004. – 909 с.
56. Буткевич О. В. Сторони в договорі (контракті, на реалізацію інвестиційного проекту у вільній економічній зоні / О. В. Буткевич // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2003. – № 10. – С. 70–77.
57. Волкова К. Особливості регулювання договорів доручення на управління корпоративними правами держави / К. Волкова // Юридичний вісник України. – 2004. – № 25. – С. 29.
58. Дмитрієва Ю. Визначення поняття «договору простого товариства» та його правова кваліфікація / Ю. Дмитрієва // Право України. – 2007. – № 9. – С. 96–100.
59. Договори в підприємницькій діяльності / Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – № 15/16. – С. 3–108 – (Спецвипуск).
60. Євстігнєєв А. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами: порівняльний аспект / А. Євстігнєєв // Юридичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 22–23.
61. Жилінкова І. В. Договірне право : конспект лекцій / І. В. Жилінкова, В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.] ; за ред. І. В. Жилінкової, В. І. Борисової. – Харків : Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.
62. Кілічава Т. М. Цивільне процесуальне право [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Т. М. Кілічава. – К. : Центр учб. л-ри, 2007.
63. Клейменова С. До питання про систему договорів лізингу / С. Клейменова // Вісник прокуратури. – 2006. – № 8. – С. 62–66.
64. Корецький А. Д. Теоретико-правові основи учения о договоре / А. Д. Корецький ; отв. ред. д.ю.н., акад. РАЕН П. П. Баранов. – С.Пб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 211 с.
65. Кравчук В. Правові наслідки недійсності договорів про відчуження часток в статутному капіталі товариства / В. Кравчук // Юридична Україна. – 2007. – № 10. – С. 36–42.
66. Крижна В. М. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії / В. М. Крижна // Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 7. – С. 14–18.
67. Луць В. В. Контракти у підприємницькій діяльності : навч. посіб. / В. В. Луць. – [2-ге вид., перероб. і допов.]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
68. Мілаш В. Договірна правосуб'єктність сторін зовнішньоекономічного договору / В. Мілаш // Право України. – 2004. – № 6. – С. 39–42.
69. Мілаш В. Проблема визначення кола учасників підприємницьких комерційних договірних відносин / В. Мілаш // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 12. – С. 7–13.
70. Мілаш В. Теоретичні аспекти співвідношення свободи підприємницького комерційного договору та обмежувальних чинників / В. Мілаш // Українське комерційне право. – 2005. – № 6. – С. 51–64.
71. Мілаш В. С. Про підстави недійсності підприємницького комерційного договору / В. С. Мілаш // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 2. – С. 194–204.
72. Назаренко В. Сторони договору комісії у сфері зовнішньоекономічної діяльності / В. Назаренко // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 10. – С. 87–91.
73. Наранович А. Право підписи: директора компаний совершают большую ошибку, когда позволяют подписывать договоры не уполномоченным на это должностным лицам предприятия / А. Наранович // Финансовая консультация. – 2005. – № 20. – С. 27–28.
74. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – [3-те вид., перероб. і допов.] / О. О. Кот, Т. В. Бондар, С. І. Шимон [та ін.]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – Т. 2. – 1087 с.
75. Ніколенко Л. Правові проблеми класифікації господарських зобов'язань / Л. Ніколенко // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 11. – С. 39–42.
76. Орлова І. Визначення державних гарантій виконання господарських зобов'язань / І. Орлова // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 9. – С. 104–106.

77. Пашков В. Проблеми визначення учасників господарсько-договірних відносин у галузі охорони здоров'я / В. Пашков // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 5. – С. 34–38.
78. Подцерковний О. П. Ціна як умова господарського договору / О. П. Подцерковний // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 6. – С. 144–151.
79. Понікаров В. Д. Цивільне право [Текст] + [Електронний ресурс] : навч. посібник / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Д. В. Назаренко. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 196 с.
80. Посполітак В. Зобов'язання за договором про спільну діяльність. Договір простого товариства / В. Посполітак, Р. Ханік-Посполітак // Українське комерційне право. – 2003. – № 4. – С. 35–49.
81. Про затвердження примірних договорів купівлі-продажу : Наказ від 22 серпня 2005 р. № 2411 / Фонд державного майна України // Інвестгазета. – 2005. – № 43. – С. 4–21 ; Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2005. – № 11. – С. 43–62 ; Офіційний вісник України. – 2005. – № 38. – С. 124–156 (з текстами примірних договорів).
82. Проценко І. Деякі аспекти вибору права для регулювання зобов'язань, що виникли внаслідок недобросовісної конкуренції / І. Проценко // Юридичний журнал. – 2003. – № 11. – С. 24–26.
83. Резнікова В. Укладення господарського договору про спільну діяльність: проблемні аспекти правового регулювання / В. Резнікова // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 9. – С. 100–104.
84. Ручка О. А. Роль принципу реального виконання зовнішньоекономічного договору / О. А. Ручка // Адвокат. – 2004. – № 9. – С. 16–19.
85. Серебрякова Ю. Підстави визнання договору оренди нерухомості неукладеним: господарсько-правовий аспект / Ю. Серебрякова // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 92–94.
86. Сидоров Я. О. Підстави та особливості припинення договору комерційної концесії / Я. О. Сидоров // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. – № 9. – С. 98–106.
87. Стаматіна М. Договір поставки у нових Цивільному кодексі України та Господарському кодексі України / М. Стаматіна // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 9. – С. 25–28.
88. Створення, реорганізація та ліквідація підприємств у запитаннях та відповідях: Нормативна база; Відповіді на запитання, зразки статут ТОВ і засновницького договору : метод. посіб. – Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2004. – 144 с.
89. Таненок О. Зобов'язання в господарському праві: (договірні зобов'язання і їхнє значення в регулюванні ринкової економіки. / О. Таненок // Персонал. – 2005. – № 6. – С. 74–79.
90. Томчишен С. В. Визнання договору неукладеним за Цивільним та Господарським кодексами України / С. В. Томчишен // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 4. – С. 178–188.
91. Трофімова О. В. Поняття та ознаки договору лізингу / О. В. Трофімова // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 4. – С. 173–180.
92. Федорчук Д. Забезпечення виконання зобов'язань у підприємницькій діяльності / Д. Федорчук // Юридична газета. – 2006. – № 18. – С. 14.
93. Черешнюк В. Відшкодування збитків як форма відповідальності за порушення господарського договору / В. Черешнюк // Юридична Україна. – 2006. – № 9. – С. 65–70.
94. Черешнюк В. Укладення попереднього господарського договору та його правові наслідки / В. Черешнюк // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 1. – С. 22–25.
95. Черешнюк В. Штрафні санкції за порушення господарських договорів / В. Черешнюк // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 7. – С. 83–87.
96. Чучковська А. Форма господарських договорів, що вчиняються через мережі електрозв'язку, зокрема через Інтернет / А. Чучковська // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 12. – С. 8–11.
97. Щербакова Н. В. Поняття та правова природа договорів про злиття та приєднання господарських товариств / Н. В. Щербакова // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 4. – С. 209–217.
98. Ярема А. Г. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України : у 4 т. / А. Г. Ярема, В. Я. Карабань, В. В. Кривенко, В. Г. Ротань ; Акад. суддів України. – К. : А.С.К.; Севастополь : Ін-т юрид. дослідж. – Т. 3 : Договірні зобов'язання. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право. – 2006. – 927 с.